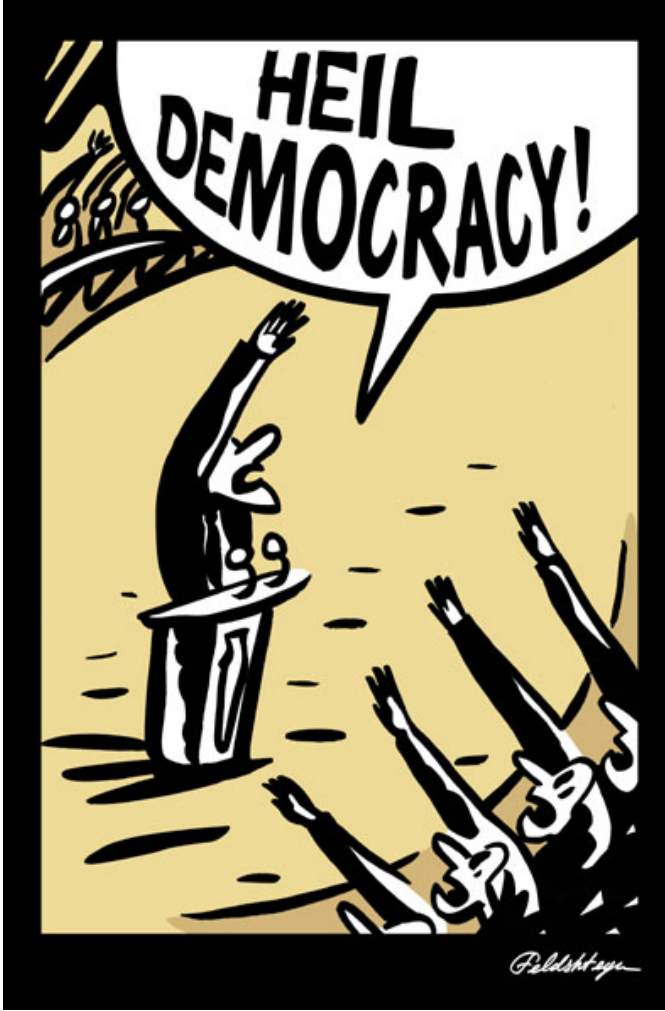

Bizde Parti İçi Demokrasi Neden Yok?

İçeriği Yazan: [Ufuk KESİCİ](#) [1] Zaman: Çar, 20/01/2010 - 10:35

Bizde bir zamanlar solun en çok tartıttığı konularından biri, "Bizde neden parti içi demokrasi yok?" "tuydu... Sa?c?lar?n veya dincilerin böyle bir derdi yoktu. Onlar **biat kültürüyle** yetitildiklerinden, **biatta da "demokrasi" olmadı?ndan** lider yönetimini zaten kendilerine sorun etmiyor, birincileri liderlerine Ba?bu?, ikincileri de Padi?ah diyordu...

CHP denilen; günümüzde sa? m?, sol mu, ortan?n sa?? m? ortan?n solu mu, liberal mi devletçi mi, kapitalist mi sosyalist mi "ne oldu?u belli olmayan parti de" sa? veya dinci? partilerden pek farklı de?ildi... 87 y?llık partide lider say?s? kaçt?:

Mustafa Kemal, ?smet ?nönü, Bülent Ecevit, Deniz Baykal... Deniz Baykal d???ndakiler öldüler... Ya?lar? gere?i... (ara dönemlerde geçici ba?kanlar? saymadım)

Peki neden oluyordu bu? Demokrat Parti Menderes, Adalet Partisi Demirel, DYP Demirel, ANAP Özal, Dinci partiler, Necmettin Erbakan, AKP Erdo?an'la an?l?r oluyordu da ?ngiliz ??çi Partisi'nin gepegenç Ba?bakan lideri, "Art?k yeter, yeni gelenler partiyi yönetsin" deyip ba?kanlıkta istifa ediyordu... ? Hem de ?ngiltere me?rutiyet'ti be...

Bunun üzerinde epey dü?ündüm...

San?r?m sorun iktidar görmü? ad? san? belli partiler için ?urada dü?ümleniyordu:

Al?nan örnek, ?tihat Terakki örgütlenmesiydi... ?tihat Terakki, ba?ta bir parti de?ildi. Bir sivil toplum örgütü hiç de?ildi... Yukarıdan "a?a??ya hücre ?eklinde örgütlenmi?" bir "komitac?" hareketiydi... Kat?lmak için, t?pk? Mason localar?na kat?lmak gibi esrarlı? birtak?m törenler düzenleniyordu. Kat?lan ki?inin gözleri ba?lan?yor, bir odaya götürülüyor, silah-bayrak ve Kur'an üzerine yemin ettiriliyordu. Ayr?lmak olanaks?zd?. Ayr?lmak isteyen "komita"nın silahı? güçlerince öldürülüyordu...

??te bu cemiyet, 1908 sonrası Me?rutiyet ilan? ve as?l 1911 sonrası Bab?ali bask?n?yla resmen Osmanlı Meclisi Mebusan'nda iktidara geliyor, iktidarlar? 10 y?l sürüyordu... Ta ki lider görünenleri ülkeden kaçana kadar. (Enver, Talat, Cemal v.b...)

Sonras?... Mustafa Kemal ve sonradan partile?ecek Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti...

??te Anadolu Hareketi'nin temelinde yer alan, kimsenin anlamad??? anlamak da pek istemedi?i örgütlenme modeli ise ?öyledir:

Mustafa Kemal 1911'den beri kar?? oldu?u ?ttihat Terakki örgütlenmesinin tersine, "yukar?dan a?a??ya" de?il; "a?a??dan yukar?ya" bir örgütlenme pe?indeydi. Halk ?uaralar?, kongreler ve nihayet halk meclisi olu?turulmas? bunun kan?t?yd?... Bu Mustafa Kemal örgütlenmesinin ?ttihat ve Terakki'den bir di?er fark? da bir "gizli komite" olmay?p düpedüz bir "sivil toplum" örgütü olmas?yd?...

Bu özellik bile, Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti'nin ?ttihat Terakki'den fark?n? ortaya koyar... "Cumhuriyet Halk Partisi"nin olu?umu da buna dayan?r...

1938 sonras? CHP'de, bu kurulu? amac?ndan sapacak, dönemin "tek lider, tek ?ef, tek ülke" modas?na uyarak ?smet ?nönü "M?LL? ?EF" "ÖLÜNCEYE DEK BA?KAN " olacakt?... Parti, Mustafa Kemal'in onca dü?man oldu?u "TT?HATÇI" gelene?e geri dönmü?tü...

CHP ard?ndan gelen DP kurucular? da zaten CHP içinden ç?kt?klar?ndan onlar da ?ttihatçi gelene?i sürdürecektir, 1960 sonras? kurulan AP'de bu gelene?i devam ettirecekti... Neredeyse 25 y?l ülke yönetiminden sorumlu olacak AP'nin tek lideri hep Süleyman Demirel olacakt?... Sonrakiler de ayn?... ANAP, DYP, AKP vb...

Sözde delege sistemi ile ilçe, il, genel merkez yönetimi seçen partiler, genel ba?kan?n istedi?i adam? il ba?kan?, o da il delegelerini, il ba?kan? ilçe ba?kan?n? o da ilçe delegelerini seçiyor, parti kongrelerinde var olan genel ba?kana rakip aday bile ç?kam?yordu...

En son kurulup iktidar partisi olan AKP de böyle bir partiydi... Tüzü?ünde il ba?kanlar?n? parti ba?kan?, ilçe ba?kanlar?n? da parti ba?kan?n?n seçti?i il ba?kan? seçerdi... Daha geçen hafta baz? illerde genel ba?kan?n aday?n? seçmeyen il parti örgütlenmeleri, parti genel merkez yönetimi taraf?ndan fesh edilmi?, yerlerine merkezden atama yapm?lard?...

Parti genel ba?kanlar?, milletvekilleri adaylar?n? da kendileri belirliyordu... Milletvekili aday listesinin teslimin iki gün kala, parti ba?kan? evine çekiliyor, önüne gelen listelerden il il milletvekili adaylar?n? belirliyordu...

T?pk? Neyzen Tefik'in dedi?i gibi:

"Ehl-i namus yoklamada dü?tü meyus oldu / Merkezinden koyduranlar, cümlesi mebus oldu"

Deniz Baykal'ı? CHP'de tüzük de?i?imi için bir kongre yapacak, AKP tüzü?ünü aynen kopya ederek, il ilçe ba?kanlar?n? genel ba?kan belirleyecek tüzük de?i?ikli?i onaylanacakt?... Baykal art?k ölünceye dek genel ba?kand? CHP' de... Zaten Sar?gül gibileri h?k m?k ederlerse, hemen partiden ihraç ediliyordu... Bu Baykal despotizmine, ba?ta Zülfi Livaneli, sonra Ya?ar Nuri öztürk, sonra saz virtüözümüz Arif Sa? katlanamay?p partiden ayr?lacaklard?...

?imdi baz? Bat'ı? okul mezunu dönme ayd?nlar?m?z, bu partilerden "demokrasi" bekliyorlard?...

Hele hele "özünde Biat olan partiden" AKP'den ve liderinden DEMOKRAT L?DER diye söz ediyorlard?...

Yahu bu partinin lideri daha dün kendi dü?üncesine kat?lmayan bir AKP milletvekilini disiplin kuruluna vermemi? miydi? Adam partiden istifa etti.

Yahu bu partinin lideri, kendi kafas?na uymayan gazeteler için halka "Bu gazeteleri okumay?n, evinize sokmay?n" dememi? miydi?

Yahu bu partinin lideri : "Gidiyorlar An?tkabire, kaz?k gibi dikiliyorlar..." dememi? miydi, An?tkabir törenleri için.

Yahu bu partinin lideri, "demokrasi bir trendir, gerekti?i istasyonda inilir" dememi? miydi?

Yahu bu partinin lideri, Mustafa Kemal hilafeti kald?r?nca "ben bu ülkede ya?ayamam" deyip ülke d???na kaçan Mehmet Akif d???nda tek ?air tan?m?yordu de?il mi?...

Bu liderden bir "ikinci cumhuriyet" bekliyorlard?...

Demokrasi ad?na yapt?klar? tek ?ey de AKP muhaliflerine, orduya, yarg?ya sald?rmak...

Böylece "demokrasiye" geçecektik... ?ktidar partisinin muhalifi kalmay?nca, ülke demokrasiye geçmi? oluyordu...

Aaaa... Bu "TT?HAT-TERAKK?" cemiyeti takti?iydi be... O, (?ttihat Terakki) muhaliflerini kö?e bucakta militanlar?nca öldürdü... Yakup Cemil, bu i?in adam?yd?... Sonra korktuklar?ndan onu da idam etmi?lerdi, ba??m?za bir i? gelmesin diye...

?imdikiler, elbet öldürmüyor da "susturuyorlard?... Kimisini "darbeci", kimisini "Ergenekoncu", kimisini "demokrasi kar??t?" falan diyerek içeri at?yorlard?...

Siyasal iktidar lideri, "aç?l?m" sonras? ?ehirlerde olu?an PKK yanl?s? gösterileri "Neden her TV gösteriyor" diye TV'leri ele?tiriyordu... Ülke güllük gülistanl?kt? ya...

Mecliste, sözde "aç?l?m" anlataca??na h?zl? treni anlatt??? anda h?zl? tren gene kaza yap?yordu... Medya bunu verince haberlerde k?z?yordu...

Ortak özellikleri Bat'ı? okul mezunu olmalar? olan liberallerimizin kendisinden "demokratik lider" dedikleri lider buydu...

Ne kendi partisi içinde, ne de ülke içinde tek muhalefet görmek istemeyen siyasal parti lideri, "DEMOKRAS? L?DER? " oluyordu....

Az buçuk demokrasi bilenler de buna "burunlar?yla" gülüyordu...

??in ac?s?, bütün bunlar; kendisinden sonra olu?acak ?NÖNÜ CUMHUR?YET?'ni daha 1937'de o hasta

döneminde görüp ?smet ?nönü'yü ba?bakanl?ktan ve CHP ba?kanvekilli?inden alan Mustafa Kemal' in kurdu?u ülkede oluyordu...

Tarih, Mustafa Kemal bilenleri hep hakl? ç?karm??t?... ?imdi de ç?karacaktır...

Ba?bakan seçim propagandas? afi?lerinde MENDERES - ÖZAL ve KEND? FOTO?RAFINI kullan?yordu.

Mustafa Kemal bilenlere, Mustafa Kemal'in anti-emperyalist, özgür, demokrat ülkesinden sapan üç lider say deseler, bunlar? sayard? be... Elbet bir de ?smet inönü ekleyerek ...

Haks?z m?y?m? Ne dersin okur?

ufuk.kesici@politikadergisi.com

Yorumlar

Parti içi demokrasi niye yok?

İçeriği Yazan: Okur(Doğrulanmamış) Zaman: Çar, 20/01/2010 - 16:37

Biraz da toplumsal gelenekle alakalı tekçi yapı yani mutlakiyetçi yönetim şekli hakim olmuş binlerce yıldır. toplum kendi otaritesi üzerinde otariter birisini görmezse korkuya kapılır. Nasıl aile içinde baba figürü olmasa çok yoksunluk çekileceği gibi .. Batıda feodaliteden mutlakiyete evrime olurken çatışmalar ve uzlaşmalar olduğu için uzlaşma kültürü gelişmiş. Doğu toplumlarında ise söylediğim gibi mutlak hakim hükümler baştan beri var olduğu için iyi hükümler olan aynı zamanda adil davranan iyi hükümdar, hükümler olmayıp adil de yönetemiyen hükümler zaten ayakta kalamıyacağı için kötü yönetici olmuştur. Bizde siyasi partiler idoloji ve lider partileri olarak ortaya çıkmışlardır. Dikkat ederseniz kişiler idoloji partilerinde bile Türkesçi, Ecevitçi İnönücü, Erbakancı Demirelci sıfatıyla anılmışlardır. Bu bile ülkede parti içi demokrasinin neden olmadığına bir göstergesi olabilmektedir.

Yukarıdaki yazıyı ben yazdım

İçeriği Yazan: osman.altmisdort Zaman: Çar, 20/01/2010 - 22:18

Yukarıdaki yazıyı ben yazdım galiba bir hata sonucu ismim çıkmıyor düzeltilirse memnun olurum.

Bilgi

İçeriği Yazan: Evren ÇAVUŞOĞLU Zaman: Per, 21/01/2010 - 00:11

Sayın Osman Altmışdört, yaptığınız yorumu "kullanıcı girişi" yapmadan yazdığınız için, isminiz okur olarak çıkmıştır.

Kullanıcı girişi yaptıktan sonra yorum yaparsanız, yorumlarınızda adınız gözücektir.

Saygılarımla

Kaynak URL (15/05/2024 - 20:24 tarihinde yazdırıldı):

<http://politikadergisi.com/okur-makale/bizde-parti-ici-demokrasi-neden-yok>

Bağlantılar:

[1] <http://politikadergisi.com/pd-uye/ufuk-kesici>

[2] <http://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/ic-siyasa>